

HRVATSKI KAJAKAŠKI SAVEZ

KNEZA MISLAVA 11

10000 ZAGREB

PRAVILNIK KOMISIJE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ODRŽIVOST

Lipanj, 2025.

Na temelju članka 16., 50., 52. i 53. Statuta i članka 15. Odluke o izmjenama i dopunama Statuta Hrvatskog kajakaškog saveza od 15. ožujka 2025. godine, Izvršni odbor Hrvatskog kajakaškog saveza na sjednici održanoj 13.06.2025. godine donio je

PRAVILNIK KOMISIJE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ODRŽIVOST

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom uređena je organizacija i djelokrug rada Komisije za zaštitu vode i okoliša Hrvatskog kajakaškog saveza (u daljnjem tekstu Komisija), organizacija, djelokrug i način rada, prava, obveze iz područja rada Komisije za zaštitu vode i okoliša, kao i suradnja Komisije sa kajakaškim udrugama, Kajakaškim savezom Zagreba te ostalim srodnim udrugama i udrugama iz područja zaštite okoliša.
- (2) Skraćeni naziv je Komisija ZVO HKS.
- (3) Izrazi u ovom Pravilniku koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

Osnovna djelatnost Komisije je stručna i savjetodavna aktivnost iz područja zaštite okoliša, vodenih ekosustava i prirodnih staništa i čovjekova okoliša sukladno statutu HKS-a, zakonodavnom okviru Republike Hrvatske i Europske unije, strateškim smjernicama Republike Hrvatske i Europske unije, te smjernicama međunarodnih organizacija u kojima je HKS član. Komisija promiče, usmjerava i koordinira aktivnosti iz područja zaštite okoliša, potiče djelatnost kajakaških udruga u području zaštite okoliša, surađuje s drugim članicama HKS-a, u koordinaciji sa Uredom HKS-a i Izvršnim odborom HKS-a, surađuje s ustanovama izvan HKS-a: Ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i zaštitu prirode, upravama zaštićenih područja, Hrvatskim šumama, Hrvatskim vodama, lokalnim i turističkim zajednicama, sličnim tijelima u drugim nacionalnim savezima i međunarodnim asocijacijama u koje je HKS udružen. Rad u Komisiji je dragovoljan volonterski društveni rad koji se obavlja u skladu s načelima javnosti, kolegijalnosti, odgovornosti, informiranosti i demokratskog odlučivanja.

SURADNJA U EUROPSKIM PROJEKTIMA

Članak 3.

Komisija koordinira i sudjeluje u aktivnostima zaštite okoliša i održivog razvoja u sklopu europskih i međunarodnih projekata u kojima sudjeluje Hrvatski kajakaški savez.

Posebno surađuje na:

- provođenju projektnih zadataka
- testiranju alata kao što je Sustainability Rating Tool (SRT)
- prikupljanju podataka za LCA (Life Cycle Assessment),
- izradi izvješća, komunikaciji i diseminaciji rezultata

Komisija prati provedbu okolišnih ciljeva iz projektnih obveza Saveza te surađuje s koordinatorima, partnerima i savjetnicima angažiranim u projektima.

Članak 4.

- (1) Komisiju sačinjava predsjednik komisije i članovi komisije. Komisija ima najmanje 3 člana, a po potrebi može biti i više članova. Predsjednik saziva sjednice i upravlja radom Komisije. Predsjednika i članove Komisije imenuje Izvršni Odbor HKS-a, na prijedlog predsjednika kluba kojeg je član, glavnog tajnika i predsjednika HKS-a. Mandat predsjednika i članova traje četiri (4) godine i iste osobe mogu biti ponovno birane za novo mandatno razdoblje.
- (2) Odluke Komisije za zaštitu vode i okoliša HKS-a donose se većinom glasova nazočnih članova. U slučaju jednakog broja glasova za i protiv odlučuje glas predsjednika Komisije.

Članak 5.

- (1) Članovi Komisije mogu biti istaknuti članovi kajakaških udruga odnosno članovi udruga koji su svojim djelovanjima u području zaštite vode i okoliša te promicanjem ekološke svijesti dokazali da su iskusni odnosno stručno osposobljeni za obavljanje zadataka utvrđenih člankom 6. ovog Pravilnika.
- (2) Prestanak statusa člana Komisije nastaje ako se postupa suprotno Statutu HKS-a ili ovog Pravilnika, prestankom članstva u HKS-u, osobnim zahtjevom u pisanom obliku ili smrću.

Članak 6.

Komisija po potrebi može organizirati privremena radna tijela (povjerenstva, radne grupe) ili angažirati stručnjake kao fizičke osobe za pojedine aktivnosti iz djelokruga svog rada. Članovi radnih tijela ili stručnjaci ne moraju biti članovi Komisije i biraju se iz redova istaknutih članova kajakaških udruga, akademske zajednice i gospodarstva. Komisija i raspušta navedena radna tijela. Komisija može imenovati povjerenike po teritorijalnom principu za povezivanje i koordinaciju aktivnosti i suradnju s kajakaškim udrugama i Kajakaškim savezom Zagreba.

ZADACI I AKTIVNOSTI

Članak 7.

Zadaci i aktivnosti kroz koje Komisija potiče i organizira akcije usmjerene na zaštitu vode i okoliša:

- organizira, koordinira i potiče aktivnosti HKS-a i kajakaških udruga u polju zaštite okoliša, promicanju ekološke svijesti te ekološkom očuvanju vodenih ekosustava i prirodna staništa,
- potiče i koordinira međunarodne aktivnosti HKS-a u polju zaštite okoliša, promicanju ekološke svijesti te ekološkom vodenim ekosustavima i prirodna staništa,
- razvija i promiče održivo upravljanje događanjima u skladu s nacionalnim i EU smjernicama (DECK, LCA, SRT alati)
- razvija i provodi mjere dekarbonizacije i smanjenja emisija CO₂ na događanjima i u radu Saveza,
- promiče kružno gospodarstvo kroz ponovnu uporabu, popravak i recikliranje opreme, materijala i promotivnih sredstava,
- surađuje u procjeni okolišnog otiska sportskih događanja (Life Cycle Assessment),
- testira i primjenjuje sustave za samoprocjenu i ocjenjivanje održivosti (npr. Sustainability Rating Tool – SRT),
- daje mišljenje o zahvatima koji utječu na zaštitu okoliša, očuvanje vodenih ekosustava i prirodna staništa na temelju vlastitih zapažanja ili na temelju vlastitog iskustva,

- provodi promociju zaštite okoliša, ekološke svijesti te ekološkom očuvanju vodenih ekosustava i prirodnih staništa i širi svijest o zaštiti okoliša u javnosti,
- razvija i potiče provođenje koncepta „Ne ostavljaj trag“, („Leave No Trace“) i "Sve što doneseš, to i odnesi" ("Pack it in, pack it out")
- pruža stručnu i organizacijsku pomoć kajakaškim udrugama i Kajakaškom savezu Zagreba iz polja zaštite okoliša, promicanja ekološke svijesti te ekološkom očuvanju vodenih ekosustava i prirodnih staništa,
- organizira tečajeve i edukacije,
- predlaže mjere u zaštiti okoliša i ekološkom očuvanju vodenih ekosustava i prirodnih staništa,
- predlaže godišnji financijski plan i godišnji plan rada Komisije,
- izrađuje godišnja izvješća o radu za Skupštinu HKS-a,
- predlaže članove Komisije za priznanja HKS-a,
- predlaže priznanja za rad posvećen zaštiti okoliša i očuvanju vodenih ekosustava i prirodnih staništa,
- organizira obilježavanje prigodnih datuma iz područja zaštite prirode,
- objavljuje podatke i informacije iz područja zaštite okoliša i vodenih ekosustava i prirodnih staništa na internetskim stranicama i društvenim mrežama HKS-a te medijima i komunikacijskim kanalima (tisak, web, društvene mreže).

SMJERNICE ZA NATJECANJA I DOGAĐANJA

Članak 8.

Organizatori kajakaških, kanuističkih i drugih natjecanja u okviru HKS-a obvezni su:

- primjenjivati Smjernice za upravljanje okolišem na kajakaškim i kanuističkim događajima ("Guidelines for the environmental management of kayaking and canoeing events"),
- koristiti alat za samoprocjenu održivosti (Sustainability Rating Tool - SRT),
- prikupljati podatke o potrošnji energije, vode, otpadu i mobilnosti,
- poticati javni prijevoz i zajednički dolazak sportaša,
- zabraniti ili ograničiti jednokratnu plastiku,
- osigurati reciklažnu infrastrukturu i punionice za vodu,
- surađivati s lokalnim dionicima u planiranju i provedbi eko mjera.

Na svakom službenom natjecanju preporuča se imenovati osobu zaduženu za praćenje okolišnih aspekata, koja surađuje s Komisijom i izvješćuje po završetku natjecanja

ODGOVORNOST ZA PRIKUPLJANJE I ARHIVIRANJE DOKAZA

Članak 9.

Komisija vodi evidenciju o provedenim aktivnostima, sastancima, edukacijama i kampanjama te osigurava pohranu dokumentacije, fotografija, planova i rezultata aktivnosti vezanih za zaštitu okoliša.

Podaci se koriste za izradu projektnih i internih izvješća te sukladno propisima dostupni javnosti.

Svi dokumenti Komisije i povezana izvješća javno su dostupni putem internetske stranice HKS-a.

Članak 10.

Komisija se sastaje po potrebi, a najmanje dva puta godišnje. Obavezna je po održanom sastanku napraviti zapisnik, proslijediti ga Izvršnom odboru Hrvatskog kajakaškog saveza i arhivirati. Sastanci i konzultacije mogu se održati videokonferencijskim pozivom, telefonom (i/ili kombinacijom istih), putem web aplikacija (poput „Whatsapp“ i sl.) i elektroničkom poštom. Komisija predlaže Izvršnom odboru Hrvatskog kajakaškog saveza komunikaciju s nadležnim državnim i regionalnim tijelima, jedinicama lokalne samouprave i javnim ustanovama u temama iz polja zaštite prirode.

Članak 11.

Članice HKS-a imaju obvezu aktivnog djelovanja i to na način da sudjeluju ili provode sljedeće aktivnosti unutar svojih znanja i mogućnosti i to:

- (1) sudjeluje u akcijama i aktivnostima koje organizira Komisija,
- (2) promovira aktivnosti Komisije,
- (3) izvještava Komisiju o zapaženim narušavanjima okoliša te vodenih i drugih površina,
- (4) obvezu prijave zapaženih okolišnih problema
- (5) vlastitim primjerom i djelovanjem potiče odgovoran odnos svoje okoline prema vodenim i drugim površinama na temelju Zakona i propisa iz područja zaštite okoliša Republike Hrvatske
- (6) aktivnom primjenom koncepta „Ne ostavljajte trag“ („Leave No Trace“) i "Sve što doneseš, to i odnesi" ("Pack it in, pack it out")
- (7) imenuje osobe zadužene za okoliš u svakom klubu
- (8) organizira i provodi aktivnosti u svojem klubu,
- (9) promovira ideju zaštite okoliša, vodenih i drugih površina – putem predavanja, pripreme tiskanih materijala, objava na internetu, organizaciji školi kajaka i kampova te na druge primjerene načine,

Mogućnosti za dodatno djelovanje i angažman članica HKS-a:

- pratiti stručnu literaturu iz područja zaštite okoliša,
- informirati se o zakonskoj regulativi primjenjivoj na zaštiti prirode s naglaskom na georaznolikost, bioraznolikost i krajobraznu raznolikost vodenih i drugih površina,
- zauzimati se za zaštićena područja i područja Natura 2000 u vodenim i drugim područjima,
- pomaže u pripremi i izvođenju škole kajaka i edukacije stručnih kadrova iz kajakaštva u području zaštite vodenih i drugih površina i aktivno sudjeluje na kajakaškim natjecanjima i kampovima, te ostalim oblicima školovanja u Hrvatskom kajakaškom savezu,
- priprema i provodi aktivnosti s ciljem zaštite okoliša, vodenih i drugih površina: predavanja, radionice, akcije u prirodi, praćenja stanja i suradnje s nadležnim institucijama,
- prati stanje prirode na području na kojem je aktivna udruga u kojoj je član,
- u udruzi promovira ideju zaštite okoliša, vodenih i drugih površina – putem predavanja, pripreme tiskanih materijala, objava na internetu, organizaciji školi kajaka i kampova te na druge primjerene načine,
- podrška u planiranju i održivom korištenju rijeka, jezera i mora te kajakaških i sportskih objekata, kao i njihovo energetskoj učinkovitosti,
- aktivno skrbi za zaštitu okoliša, vodenih i drugih površina i aktivnog lokalnog stanovništva u skladu s tradicijom i održivim razvojem,
- provodi lokalne eko-akcije,

- provodi održivo korištenje opreme, zbrinjavanje i recikliranje,
- provodi edukaciju članova i lokalne zajednice.
- organizira i provodi djelotvorno reagiranje na neželjene pojave na vodenim i drugim površinama kroz praćenje stanja i promjena u suradnji s nadležnim institucijama,
- prati i/ili sudjeluje u raspravama bitnim za stanje prirode te o tome informira Komisiju

Članak 12.

Pojedine djelatnosti iz djelokruga rada Komisije po potrebi se mogu urediti odgovarajućim pravilnicima, programima, uputama, smjernicama ili preporukama kako bi se osigurao jedinstven pristup u okviru Hrvatskog kajakaškog saveza. Svi akti Komisije javno su dostupni na internetskim stranicama Hrvatskog kajakaškog saveza.

Članak 13.

Nadzor nad provedbom ovog Pravilnika provodi Komisija

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.



Tomislav Crnković, predsjednik

Hrvatski kajakaški savez